

TƯƠNG LAI CỦA “MADE IN CHINA”

Những chiếc kèn vuvuzela tràn ngập các sân cỏ World Cup 2010 đã chứng minh sức lan tỏa mạnh mẽ của hàng “Made in China” khắp năm châu bốn biển... Trong hơn 10 năm qua, Trung Quốc đã và đang là công trường thế giới. Nhưng giá lao động tăng cao sẽ là cái bóng đen đe dọa tương lai của “Made in China”!

Theo *Outlook Weekly*, xung đột giữa chủ doanh nghiệp và công nhân tại các nhà máy Trung Quốc (TQ) trong sáu tháng đầu năm 2009 tăng 30% so với cùng kỳ năm 2008. Riêng ở tỉnh Quảng Đông, *China Daily* ghi nhận 36 cuộc biểu tình chỉ trong 48 ngày (25/5 – 12/7/2010)... Động cơ chính của các cuộc biểu tình là tiền lương không thỏa đáng. Theo thống kê của Cơ quan Thông tin Kinh tế - EIU, trong 10 năm (1998 – 2008), lương của người lao động Quảng Đông tăng 144,2%, Hồ Nam tăng 263,1%, Quý Châu là 258,8%, Quảng Tây là 244,2%. Nhưng từ thực tế có thể thấy, lương tăng nhưng nhu cầu của người lao động còn cao hơn. Hơn thế nữa, đội ngũ lao động thế hệ mới có trình độ học vấn cao hơn.

Kết quả là TQ càng bất ổn thì các nhà đầu tư nước ngoài thêm bất an... Trong danh sách 200 nhà xuất khẩu lớn nhất TQ năm 2009, 153 công ty có cổ phần nước ngoài. Theo Cơ quan Liên Hiệp Quốc về Thương mại và Phát triển (UNCTAD), các công ty nước ngoài đầu tư 500 tỷ USD vốn cổ phần và thuê mướn 16 triệu nhân công TQ. Nhưng, do khủng hoảng nhân công gay gắt, giá lao động tăng, họ đang tính di dời nhà máy đến những quốc gia Nam Á gần đó như Việt Nam, Bangladesh, Sri Lanka và thậm chí là châu Phi. Hiệp hội Sản xuất Anh Quốc (EEF) cho biết: “Trong bảy thành viên thì có một đang lên kế hoạch dời cơ sở sản xuất về Liên hiệp Anh”.

Tuy nhiên, TQ không thể mất ưu thế dễ dàng như vậy. Theo Jim Pinto, chuyên gia dự đoán kinh tế tại San Diego, California, “Ngành sản xuất TQ rất linh hoạt. Họ luôn bảo đảm giao hàng chất lượng khá, số lượng nhiều, tốc độ nhanh, nên con rồng châu Á sẽ không đánh mất vương vị công trường số một thế giới chỉ trong một sớm một chiều”. Và thực tế, các tập đoàn đa quốc gia vẫn chuộng TQ. Kevin Wale, Tổng giám đốc General Motors TQ, chia sẻ với tờ *China Daily*: “Những vụ biểu tình rầm rộ không lung lay quyết tâm đầu tư của Công ty vào thị trường. Và lại, xung đột giữa chủ và công nhân xảy ra mọi lúc mọi nơi. Điều quan trọng là chúng tôi đánh giá cao người TQ ở cả hai vai trò lao động và tiêu dùng”... Mặt khác, chuyên gia phân tích kinh tế Alexander van Kemenade đánh giá, sản xuất hiện chiếm 47% GDP TQ và “trong 100 năm nữa, TQ cũng chưa đủ năng lực đẩy quy trình sản xuất sang các nước nghèo hơn để tiến lên phát triển kỹ thuật cao”.

Giải pháp mà chính quyền bản địa và doanh nghiệp nước ngoài có thể nghĩ đến là: di dời những đơn vị sản xuất thủ công đòi hỏi nhiều lao động phổ thông vào các tỉnh sâu trong lục địa, nhường chỗ cho những nhà máy kỹ thuật cao cần công nhân tay nghề giỏi ở lại các trung tâm công nghiệp lớn vùng ven biển, để trong – ngoài cùng phát triển”...

Trên thực tế, việc công nhân đấu tranh đòi quyền lợi cũng phù hợp với tiến trình cân bằng kinh tế mà chính quyền TQ xây dựng: giảm lệ thuộc vào đầu tư, đồng thời tăng tiêu dùng. Bắc Kinh rất hài lòng với việc kinh tế phát triển, đời sống người dân nâng cao, tài chính dồi dào, thương mại ngày thêm thịnh vượng. TQ sẽ dần trở thành công trường của chính mình... Các chuyên gia ước tính, nếu người TQ tăng mua sắm 20%, thì Mỹ năng xuất khẩu 25 tỷ USD và có thêm 200.000 việc làm. Vậy là thuận lòng người mà “Made in China” vẫn còn tương lai phía trước.

Tác giả: Đoàn Hạo (Theo The economist)

Doanh nhân Sài Gòn số 104 tháng 8 năm 2010

Trang 35.